

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ
ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ 100 - ΑΘΗΝΑΙ 131

POSTES HELLENIQUES
SERVICE PHILATELIQUE
100, RUE EOLOU - ATHENES 131

HELLENIC POST OFFICE
PHILATELIC SERVICE
100 AIOLOU STREET - ATHENS 131

GRIECHISCHE POST
PHILATELISTISCHER DIENST
ÄOLOU - STRASSE 100 - ATHEN

ANAMNΗΣΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ
«BYZANTINE BIBLIODIAKOSMHTIKH»

SERIE COMMEMORATIVE DE TIMBRES
«ILLUSTRATION BYZANTINE DE LIVRES»

COMMEMORATIVE STAMP SET
«BYZANTINE BOOK ILLUSTRATIONS»

GEDENKMARKENSERIE
«BYZANTINISCHE BUCHAUSSCHMÜCKUNG»

ΚΛΑΣΕΙΣ-ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ-ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

Κλάση δραχ. 4 τεμάχια 5.200.000 «Ἐπίτιτλο ἀπό Εύαγγελιστάριο»
 » » 6 » 6.000.000 «Ἀρχικό γράμμα Ε»
 » » 12 » 8.000.000 «Ἀρχικό γράμμα Τ»
 » » 15 » 15.000.000 «Κανών ἀντιστοιχίας τῶν Εὐαγγελίων»
 » » 80 » 800.000 «Ἐπίτιτλο κοσμικοῦ Βιβλίου Ζωολογίας»

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΑΠΟΔΟΣΗ: 26×36,5 χιλ. σέ φύλλα τῶν 50 τεμαχίων

ΣΧΕΔΙΑΣΗ-ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ: Π. Γράββαλος - Β. Κωνσταντινέα
 (Οι παραστάσεις γραμματοσήμων τῶν κλάσεων 4,6,12 καὶ 15 δραχμῶν πάρθηκαν ἀπό τὸ βιβλίο «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ» ἔκδοση Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 1978 τῆς "Αννας Μαραβᾶ-Χ" Νικολάου καὶ Χρ. Τουφεξῆ-Πάσχου).

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΣ: Πολυχρωμία (OFFSET)

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Γραφικά Τέχναι «ΑΣΠΙΩΤΗ-ΕΛΚΑ» Α.Ε. Ἀθήνα
 ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ-ΠΩΛΗΣΗ: Θά κυκλοφορήσουν στίς 28-6-1982 καὶ θά πωλοῦνται ἀπό τὰ Ταχ. Γραφεῖα μέχρι 27-6-1983 ἐκτός ὃν ἔξαντληθοῦν νωρίτερα.

ΦΑΚΕΛΟΙ ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ: Θά ἐκδοθοῦν καὶ θά ἔχουν παράσταση τὸν Εὐαγγελιστή Λουκᾶ, θά πωλοῦνται δέ προς 129 δραχμές ὁ καθένας.

ΔΙΑΘΕΣΗ Φ.Π.Η.Κ: Μέ προεγγραφές στά κατά τόπους Ταχ. Γραφεῖα ἀπό 10-5-82 ἔως καὶ 11-6-82. Θά πωλοῦνται ἐπίστης σὲ μικροποστήτες (μέχρι 5) ἀπό τὸ Κεντρικό Φιλοτελικό Γραφεῖο (Ἀπελλοῦ 1) ἐπί 15 μέρες ἀπό τῇ μέρα τῆς κυκλοφορίας τους, ἐκτός ὃν ἔξαντληθοῦν νωρίτερα.

Τό βυζαντινό εἰκονογραφημένο βιβλίο ἔχει τίς ρίζες του στὸν ἐλληνιστικό κόσμο τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῇ γέννησῃ του στὸν 5ο καὶ 6ο αἰώνα. Τό βασικότερο εἰκονογραφημένο κείμενο τῆς περιόδου αὐτῆς ὑπῆρξε ἡ ἀγία Γραφή. Τά χειρόγραφα πού ἡσαν ἀπό περγαμηνή, πολλές φορές πορφυρά, εἰκονογραφήθηκαν μέ πλῆθος μικρογραφίες ἐπηρεασμένες ἀπό τὴν κλασσικὴ παράδοση. Δείγματα πολυτελῶν τέτοιων κωδίκων σώθηκαν ἀρκετά. Στήν εἰκονομαχίᾳ (7ος-9ος αἰ.) ἀνακόπτεται ἡ καλλιτεχνικὴ παραγωγή, ἀλλά στὸν 10ο-12ο αἰ. ἀνέρχεται σὲ μεγάλη ἀκμή. Τά ἐργαστήρια τῶν μεγάλων μοναστηριακῶν κέντρων τῆς Κων/πόλης καὶ ἄλλων περιοχῶν (Ἀθων., Σινᾶ) παράγουν πολυτέλη χειρόγραφα. Ἰδιαίτερη πέραση ἔχουν τά λειτουργικά βιβλία καὶ κυρίως τά Εὐαγγελιστάρια. Οἱ μικρογραφίες καὶ οἱ ἄλλες διακομήσεις τους (Εὐαγγελιστές, κανόνες, ἐπίτιτλα, ἀρχικά γράμματα) ζωγραφίζονται μέ πολύχρωμα ζωηρά χρώματα πάνω σὲ λαμπερό χρυσό βάθος. Στό 10ο-11ο αἰ. οἱ μορφές ἐπηρεάζονται ἀπό τὴν ἐλληνιστικὴ παράδοση, ἐνῶ στό 12ο αἰ. ἀποκτοῦν ἔντονο λεπτακό χαρα-

κτήρια. Ἀπό τὸ τέλος τοῦ 12ου αἰ. καὶ σ' ὅλο τὸν 13ο οἱ μορφές ζωηρεύουν, γίνονται κινητικές. Στὸν 14ο αἰ. ἡ κλασσικὴ παράδοση ἀνανεώνεται καὶ οἱ μικρογραφίες ἀκολουθοῦν τίς νέες ἔξελιξεις. Ἀπό τὸ τέλος τοῦ 14ου αἰ. ἡ καλλιτεχνικὴ ποιότης ὑποχωρεῖ καὶ ἀρχίζει ἡ παρακμή.

Πλήθος λαμπρά ιστορημένα χειρόγραφα βρίσκονται στὶς Βιβλιοθήκες ὀλόκληρου τοῦ κόσμου καὶ στὰ μοναστήρια (Ἀγίου Ὁρους, Σινᾶ, Πάτμου, Μετεώρων). Ἰδιαίτερα ἀξιόλογη εἶναι ἡ συλλογὴ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἑλλάδας, ἀπό τὴν ὧδην ἔνα μικρό δείγμα μικρογραφιῶν ἐκτίθεται στὰ γραμματόσημα τῆς σειρᾶς αὐτῆς.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΟΥΦΕΞΗ-ΠΑΣΧΟΥ

VALEURS-QUANTITES-REPRESENTATIONS

Valeur Drs.	4 pièces	5.200.000 «En-tête d'Evangéliaire»
»	6 »	6.000.000 «Lettre Initiale E»
»	12 »	8.000.000 «Lettre Initiale T»
»	15 »	15.000.000 «Canon de concordance des Evangiles»
»	80 »	800.000 «En-tête d'un Livre séculier de Zoologie».

DIMENSIONS - PRESENTATIONS: 26×36,5 mm en feuilles de 50 timbres

DESSIN - ADAPTATION: P. Gravalos - V. Constantinéa

DENOMINATION - QUANTITY - DESIGN:

4 drachmae	5,200,000 pieces	«Heading from a Lectionary»
6 »	6,000,000 »	«Initial Letter E»
12 »	8,000,000 »	«Initial Letter T»
15 »	15,000,000 »	«Canon-table of Gospel Readings»
80 »	800,000 »	«Heading from a Secular Zoology Book»

SIZE - FORMAT: 26x36.5 mm in sheets of 50.

DESIGN - ADAPTATION: P. Gravalos - V. Constantineia
(The illustrations on the stamps of 4, 6, 12 and 15 drachmae were taken from the book «A Catalog of Miniatures from Byzantine Manuscripts» by Anna Marava-Hatzinicholaou and Christina Toufexi-Paschou, published by the Academy of Athens in 1978).

PRINTING METHOD: Multicoloured Offset

PRINTED BY: ASPIOTI-ELKA GRAPHIC ARTS, Ltd., Athens

CIRCULATION - SALES: The stamps will be issued on the 28th June, 1982 and will remain on sale at post offices until the 27th June, 1983, unless previously sold out.

FIRST DAY COVERS: FDC's will be issued bearing an illustration of St. Luke the Evangelist. They will be sold at a charge of 129 drachmes each.

SALES OF FDC's: By prior subscription through local Hellenic post offices from the 10th May to the 11th June, 1982. They will also be sold in small quantities (up to 5) at the Central Philatelic Sales Office (1 Apellou Street) for 15 days from circulation date, unless previously sold out.

The Byzantine illustrated book first appeared in the 5th and 6th centuries, but its origin should be sought in the Hellenistic Oriental world. The most important text of this period was the Bible. The vellum manuscripts, sometimes purple, were copiously illustrated with miniatures influenced by the classical tradition.

During the Iconoclastic period (7th-9th cen.) artistic production was interrupted, but in the 10th through the 12th centuries it increased and achieved its zenith. The ateliers of the great monastic centres of Constantinople and elsewhere (Athos Sinai) produced luxurious illuminated manuscripts. There was a distinct preference for the illustration of liturgical books, especially Lectionaries. The miniatures and other illuminations (Evangelists, canon-tables, headpieces, initials) were executed in a variety of vivid colours on a brilliant gold ground. In the 10th and 11th centuries the figures were influenced by the Hellenistic tradition, while in the 12th century they took on a strongly hieratic character. From the end of the 12th century and throughout all of the 13th a new «dynamic»

DENOMINATION - QUANTITY - DESIGN:

4 drachmae	5,200,000 pieces	«Heading from a Lectionary»
6 »	6,000,000 »	«Initial Letter E»
12 »	8,000,000 »	«Initial Letter T»
15 »	15,000,000 »	«Canon-table of Gospel Readings»
80 »	800,000 »	«Heading from a Secular Zoology Book»

SIZE - FORMAT: 26x36.5 mm in sheets of 50.

DESIGN - ADAPTATION: P. Gravalos - V. Constantinea (The illustrations on the stamps of 4, 6, 12 and 15 drachmae were taken from the book «A Catalog of Miniatures from Byzantine Manuscripts» by Anna Marava-Hatzinicholaou and Christina Toufexi-Paschou, published by the Academy of Athens in 1978).

PRINTING METHOD: Multicoloured Offset

PRINTED BY: ASPIOTI-ELKA GRAPHIC ARTS, Ltd., Athens

CIRCULATION - SALES: The stamps will be issued on the 28th June, 1982 and will remain on sale at post offices until the 27th June, 1983, unless previously sold out.

FIRST DAY COVERS: FDC's will be issued bearing an illustration of St. Luke the Evangelist. They will be sold at a charge of 129 drachmes each.

SALES OF FDC's: By prior subscription through local Hellenic post offices from the 10th May to the 11th June, 1982. They will also be sold in small quantities (up to 5) at the Central Philatelic Sales Office (1 Apellou Street) for 15 days from circulation date, unless previously sold out.

The Byzantine illustrated book first appeared in the 5th and 6th centuries, but its origin should be sought in the Hellenistic Oriental world. The most important text of this period was the Bible. The vellum manuscripts, sometimes purple, were copiously illustrated with miniatures influenced by the classical tradition.

During the Iconoclastic period (7th-9th cen.) artistic production was interrupted, but in the 10th through the 12th centuries it increased and achieved its zenith. The ateliers of the great monastic centres of Constantinople and elsewhere (Athos Sinai) produced luxurious illuminated manuscripts. There was a distinct preference for the illustration of liturgical books, especially Lectionaries. The miniatures and other illuminations (Evangelists, canon-tables, headpieces, initials) were executed in a variety of vivid colours on a brilliant gold ground. In the 10th and 11th centuries the figures were influenced by the Hellenistic tradition, while in the 12th century they took on a strongly hieratic character. From the end of the 12th century and throughout all of the 13th a new «dynamic»

style, full of movement, appeared. In the following period, the 14th century, the classical tradition was revived and the miniatures followed the new trend. From the end of the 14th century, the artistic quality began to fall into decline.

A great number of sumptuous, illuminated manuscripts are preserved in libraries all over the world and in Greek monasteries (Athos, Sinai, Patmos, Meteora). The National Library of Greece has in its possession a very important collection of brilliant manuscripts, and a small selection of their miniatures are represented in this stamp set.

Chr. Toufexi-Paschou

WERTE - MENGEN - ABBILDUNGEN:

Dr. 4.-, Stück:	5.200.000	«Titelbalken aus einem Evangelistarion»
» 6.-, »	6.000.000	«Initiale E»
» 12.-, »	8.000.000	«Initiale T»
» 15.-, »	15.000.000	«Concordatia»
» 80.-, »	800.000	«Titelbalken aus einem zoologischen Buch.»

FORMAT: 26x36,5 in Bogen zu je 50 Stück.

ENTWURF-ANPASSUNG: P. Gravvalos, V. Konstantinea. (Die Abbildungen auf den Werten 4,6,12 und 15 Drachmen stammen aus dem Buch «MINIATURENKATALOG AUS BYZANTINISCHEN HANDSCHRIFTEN» Ausgabe der Athener Akademie 1978 von Anna Marava - Hatzinikolaou und Chr. Touphexi - Paschou).

DRUCKMETHODE: Vielfarbiges Offset

DRUCK: Grapische Künste «ASPIOTI-ELKA» A.G. Athen.

UMLAUF-VERKAUF: Die Serie kommt am 28.6.1982 in Umlauf und ist bei den griechischen Postämtern bis 27.6.1983 erhältlich, wenn nicht früher vergriffen.

ERSTTAGSUMSCHLÄGE: Mit einer Abbildung des Evangelisten Lukas werden zu je 129.- Drachmen verkauft.

ERWERB VON ERSTTAGSUMSCHLÄGEN: Nach Voranmeldung bei den lokalen Postämtern vom 10.5.82 bis 11.6.82. In kleineren Mengen (bis zu 5 Stück) sind die Umschläge während der ersten 15 Umlaufstage beim zentralen philatelistischen Dienst (Apellou 1) erhältlich, wenn nicht früher vergriffen.

Das byzantinische illustrierte Buch hat seinen Ursprung in der hellenistischen Welt des Orients und erscheint im 5.-6.

Jhd. Der beliebteste illustrierte Text dieser Periode war die Bibel. Die Handschriften auf Pergament oftmals purpur gefärbt, wurden mit zahlreichen, von der klassischen Tradition beeinflußten Miniaturen illustriert. Von diesen kostbaren Handschriften sind noch ziemlich viele erhalten.

Während des Ikonensteits im 7.-9. Jhd. wird die künstlerische Produktion verhindert, erreicht aber im 10.-12. Jhd eine hohe Blüte. In den Schreibstuben der großen Klosterzentren in Konstantinopel und anderswo (auf Athos und Sinai) entstehen prachtvolle Handschriften. Besonders beliebt sind liturgische Texte, vor allem die Lectionare. Die Miniaturen und anderen Verzierungen (Evangelisten, Kanontafeln, Titelbalken, Initialen) sind in lebhaften Farben auf leuchtendem Goldgrund gemalt. Während die Figuren im 10. und 11. Jhd. von der hellenistischen Tradition beeinflußt sind, nehmen sie im 12. Jhd. einen stark hieratischen Charakter an. Vom Ende des 12. und das ganze 13. Jhd. hindurch werden die Formen lebhafter, bewegter. Im 14. Jhd. wird die klassische Tradition erneuert und die Miniaturen folgen der neuen Entwicklung. Gegen Ende des 14. Jhd. vermindert sich die künstlerische Qualität und der Niedergang beginnt.

Zahlreiche herrlich illustrierte Handschriften befinden sich in Bibliotheken auf der ganzen Welt und in den Klöstern (auf Berg Athos, auf Sinai, Patmos und Meteora). Besonders wertvoll ist die Sammlung in der griechischen Nationalbibliothek, aus welcher auf den Briefmarken eine kleine Auswahl gebracht wird.

Chr. Touphexi-Paschou